

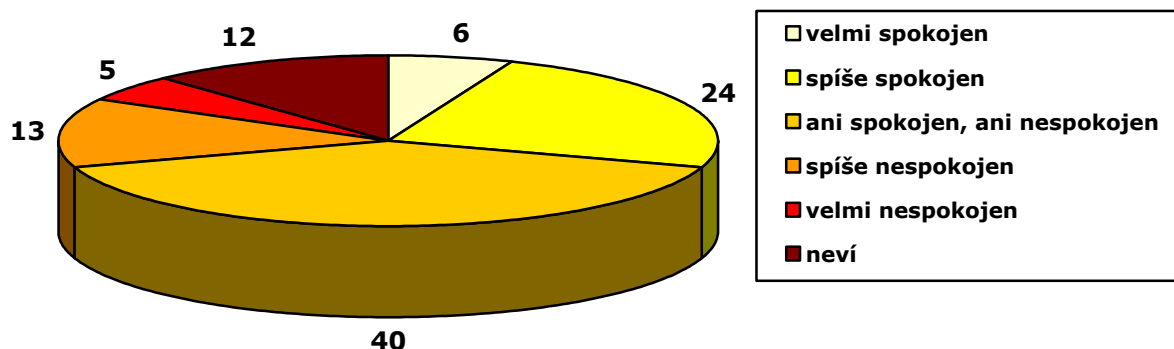
Smlouva o Ústavě pro Evropu očima veřejnosti

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-04</i>
Otázky:	<i>PM.79, PM.80, PM.81, PM.89, PM.90, PM.82</i>
Termín terénního šetření:	<i>18. – 25. dubna 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1060</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>16. května 2005</i>
Zpracoval/a:	<i>Naděžda Horáková</i>

Centrum pro výzkum veřejného mínění ve svém dubnovém šetření věnovalo mimo jiné pozornost postojům obyvatel České republiky k Evropské unii a názorům veřejnosti na Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu). Na úvod jsme se všech respondentů zeptali, jak jsou spokojeni s členstvím České republiky v Evropské unii.¹

Graf 1: Spokojenost se členstvím v Evropské unii (v %)

Dvě pětiny českých občanů nejsou se členstvím naší země v Evropské unii ani spokojeny, ani nespokojeny. Spokojenost s členstvím České republiky v Evropské unii vyjadřuje 30 % občanů, nespokojenost pak 18 % obyvatel starších 15 let. Více než desetina oslovených se k položené otázce nedokázala vyjádřit.

Spokojenost se členstvím České republiky v Evropské unii vyjadřují častěji lidé s dobrou životní úrovní, vysokoškoláci, studenti a lidé pracující na vedoucích funkcích, mladí lidé ve věku od 15 do 19 let, respondenti, kteří vyjádřili spokojenost se současnou politickou situací, a voliči ODS. Větší podíl nespokojených lze naopak nalézt mezi lidmi staršími 60 let, nepracujícími

¹ Otázka: „Jak jste spokojen s členstvím České republiky v Evropské unii? Jste velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

důchodci, voliči KSČM a lidmi nespokojenými se současnou politickou situací. Nespokojenost s členstvím naší země v Evropské unii vyjadřovali častěji také lidé se středním vzděláním bez maturity a lidé vyučení a rovněž respondenti, kteří označili svoji životní úroveň za špatnou.

Podívejme se, jakou podporu má v české veřejnosti myšlenka, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích.² Otázka zjišťovala postoje občanů k existenci jednotné evropské ústavy, nikoliv souhlas se Smlouvou o Ústavě pro Evropu.

Tabulka 1: Měla by mít EU jednotnou ústavu?

	únor 2005	duben 2005
rozhodně měla	14	12
spíše měla	37	39
spíše neměla	18	16
rozhodně neměla	7	9
neví	24	24

Souhlas s tím, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích, vyjádřila nadpoloviční většina respondentů (51 %). Opačný názor zastává čtvrtina českých občanů. Poměrně velký podíl oslovených (24 %) se k položené otázce nedokázal vyjádřit. Názory veřejnosti se od února 2005 nijak významně nezměnily.

Jednotlivé politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně mají různé názory na to, zda by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu. V našem šetření jsme zjišťovali, nakolik čeští občané tuto skutečnost vnímají.³

Tabulka 2: Názory veřejnosti na postoje politických stran k existenci jednotné evropské ústavy (v %)

	rozhodně měla	spíše měla	spíše neměla	rozhodně neměla	neví
ČSSD	21	38	4	1	36
KDU-ČSL	12	39	8	1	40
KSČM	2	11	26	19	42
ODS	6	15	26	18	35
US-DEU	11	30	10	1	48

Přibližně dvě pětiny oslovených občanů nedokázaly posoudit, jak se naše politické strany staví k existenci jednotné evropské ústavy. Naprostá většina těch, kteří se k otázce vyjádřili, se domnívá, že ČSSD a KDU-ČSL jsou zastánci existence jednotné evropské ústavy. Naopak podle většiny oslovených mezi zastánci jednotné evropské ústavy nepatří KSČM a ODS. K postoji US-DEU k jednotné evropské ústavě se téměř polovina respondentů neuměla vyjádřit. Z těch, kteří na otázku odpověděli, se jich většina domnívá, že US-DEU je zastáncem existence jednotné evropské ústavy.

Ve výzkumu jsme dále zjišťovali, jak jsou čeští občané informováni o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy).⁴

² Otázka: „Myslíte si, že by Evropská unie měla mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích? Rozhodně měla, spíše měla, spíše neměla, rozhodně neměla.“

³ Otázka: „A jak se podle Vás k této otázce staví jednotlivé politické strany zastoupené v Poslanecké sněmovně – měla nebo neměla by podle nich Evropská unie mít jednotnou ústavu, která by platila ve všech členských zemích?“

⁴ Otázka: „Pokud jde o Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu), myslíte si, že jste o jejím obsahu velmi dobře informován, dobře informován, ne moc dobře informován, vůbec ne informován.“

Tabulka 3: Informovanost o Smlouvě o Ústavě pro Evropu (v %)

	únor 2005	duben 2005
velmi dobře informován	1	0
dobře informován	3	5
ne moc dobře informován	36	35
vůbec ne informován	57	56
neví	3	4

Nadpoloviční většina respondentů v našem výzkumu připustila, že o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy) není informována vůbec. Další více než třetina oslovených uvedla, že o tomto dokumentu není příliš dobře informována. Dobře je o obsahu Smlouvy o Ústavě pro Evropu informováno pouze 5 % českých občanů, velmi dobře se cítí informováno necelé půl procento obyvatel naší země. V porovnání se situací v únoru 2005 se situace nikterak nezlepšila.

Česká republika bude stejně jako ostatní členské státy Evropské unie rozhodovat o tom, zda přijme či nepřijme Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu). V šetření realizovaném v dubnu 2005 jsme se zajímali o to, jaký způsob rozhodování o přijetí této ústavy by byl podle českých občanů nejlepší.⁵

Tabulka 4: Jaký způsob rozhodování o přijetí/nepřijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu je pro ČR nejvhodnější?

	únor 2005	duben 2005
hlasování v Parlamentu (prostřednictvím poslanců a senátorů)	21	22
referendu (všelidové hlasování)	56	62
jiný způsob	3	2
neví	20	14

Šest z deseti dotázaných občanů vyjádřilo názor, že o přijetí či nepřijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu by mělo být v České republice rozhodnuto v referendu. Rozhodování o tzv. evropské ústavě by nechali na našich poslancích a senátorech pouze necelá čtvrtina občanů. Více než desetina respondentů se k položené otázce nedokázala vyjádřit.

Výzkum Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR dále zjišťoval, zda by se čeští občané případného referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu zúčastnili či nikoliv.⁶

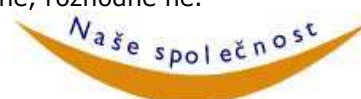
Tabulka 5: Zúčastnil by jste se referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy)?

	únor 2005	duben 2005
rozhodně ano	24	22
spíše ano	36	36
spíše ne	13	17
rozhodně ne	12	10
neví	15	16

Nadpoloviční většina respondentů (58 %) v našem průzkumu deklarovala ochotu zúčastnit se případného referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu. Naopak více než čtvrtina obyvatel naší země již nyní vyjadřuje názor, že by se

⁵ Otázka: „Česká republika bude stejně jako ostatní členské státy EU rozhodovat o tom, zda přijme nebo nepřijme Smlouvu o Ústavě pro Evropu (tzv. evropskou ústavu). Podle Vás, jaký způsob rozhodování o přijetí evropské ústavy by byl u nás nejlepší? (viz tabulku 4)“

⁶ Otázka: „Kdyby se příští týden konalo referendum o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (tzv. evropské ústavy), účastnil byste se? Rozhodně ano, spíše ano, spíše ne, rozhodně ne.“

podobného referenda spíše či rozhodně nezúčastnila. Jasno v této věci dosud nemá 16 % lidí.

Respondentům, kteří uvedli, že se referenda o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu chtějí zúčastnit, jsme dále položili otázku, jak by v tomto referendu hlasovali.⁷

Tabulka 6: Hlasování v referendu o přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu (n = 510)

	únor 2005	duben 2005
pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu	56	58
proti přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu	21	26
neví	23	15

58 % občanů, kteří chtějí přijít k případnému referendu o přijetí či nepřijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu, by hlasovalo pro její přijetí. Proti přijetí je naopak rozhodnuta hlasovat čtvrtina lidí chystajících se referenda zúčastnit. Zbýlých 15 % není zatím rozhodnuto, jak by v referendu hlasovalo. V porovnání s únorem 2005 mírně vzrostl podíl občanů, kteří jsou rozhodnuti hlasovat proti přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu.

⁷ Otázka: „Pokud byste se zúčastnil, hlasoval byste pro přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu, nebo proti přijetí Smlouvy o Ústavě pro Evropu?“